

Bhuku ra Joere ne Kereke yeVaAdventist yeZuva reChinomwe yeRaodhikia — Nhamba Makumi Matatu

Jeff Pippenger
2026-01-16

លខេ សាមសិប

Zvazadzikiswa zveMesiya zviru mubhuku raMateu zvinosanganisira chiratidzo chenzira chenguva yokuguma, chiratidzo chenzira chokuti shoko riri kuiswa muchimiro chakarongeka, zvapupu zviru zvechiratidzo chenzira cha9/11, chimwe chiri chapupu cheshoko remukati kuna Raodhikia uye chimwe chiri shoko rekunze reugandanga hweIslam. Zvakafanira kuti chiratidzo chenzira cha9/11 chimiririrwe nezviru zvezvazadzikiswa zveMesiya gumi nezviru zviru muna Mateu, nokuti 9/11 inosanganisira shoko rengirozi yechipiri, umo munogara muine kupetwa kaviri. Rufu rwaChikunguru 18, 2020, ndirwo rwaiva chiratidzo chenzira chechishanu chatakafunga, uye ipapo inzwi riri murenje muna Chikunguru 2023, raiva rechitanhatu, uye kumuka kwa2024 kwaiva kwenhamba yechinomwe. Chazadzikiswa cheMesiya chechisere iKuchema kwaPakati pousiku.

Msarudzo Wechisere weMesiya Icho Chichemo chePakati Peusiku

Zvose izvi zvakaitwa kuti zvizadziswe zvakataurwa nomuporofita, achiti: Udzai mwanasikana weZiyoni, Tarira, Mambo wako anouya kwauri, munyoro, akatasva mbongoro, nepwere yembongoro, mwana wembongoro. Mateo 21:4, 5.

Utabiri

Farai kwazvo, iwe mwanasikana weZioni; danidzira nomufaro, iwe mwanasikana weJerusarema. Tarira, Mambo wako anouya kwauri; iye akarurama, uye ane ruponeso; akazvinipisa, akatasva dhongi, iro mwana wedhongi. Zekaria 9:9.

“Makore mazana mashanu akanga apfuura, Ishe vakanga vataura nomuporofita Zekariya vachiti, ‘Fara zvikuru, iwe mwanasikana weZioni; danidzira nomufaro, iwe mwanasikana weJerusarema. Tarira, Mambo wako anouya kwauri. Iye akarurama, uye ane ruponeso; munyoro, akatasva mbongoro, iri mhuru, mwana wembongoro.’ [Zekariya 9:9.] Dai vadzidzi vakanga vaziva kuti Kristu akanga achienda kukutongwa nokurufu, vangadai vasina kukwanisa kuzadzisa chiporofita ichi.”

“Nenzira yakafanana, Miller navamwe vake vakazadzisa chiporofita, uye vakapa shoko rakanga rafanotaurwa nekufemerwa kuti raizopiwa kunyika, asi ravasingadai vakakwanisa kupa dai vainzwisisa zvizere zviporofita zvairatidza kuora mwoyo kwavo, uye zvichiratidza rimwe shoko rinofanira kuparidzirwa kumarudzi ose Ishe vasati vauya. Shoko romutumwa wokutanga neromutumwa wechipiri zvakapiwa panguva yakafanira, uye zvazadzisa basa rakanga rarongwa naMwari kuti rizadzikiswe nazvo.” The Great Controversy, 405.

Kusanzwisisa zvisizvo kweShoko raMwari rechiporofita kwakabatanidzwa nenhorooondo yokupinda kwaKristu kwokukunda, uyewo nenhorooondo inofambirana nayo yokuziviswa kweshoko reKudanidzira kwePakati peUsiku muna 1844. Zviuru zana namakumi mana nezvina zvinotarisirwa kunzwisisa “zviporofita zvinoratidza kuodzwa mwoyo kwazvo.” Johane muna Zvakazarurwa gumi anoudzwa pachine nguva kuti shoko rekapumburu kaduku, raizova rinotapira mumuromo make, raizova rinovava.

“Hatifaniri kutya remangwana, kunze kwekunge tikakanganwa nzira yatakutungamirirwa nayo naShe, nedzidziso Yake munhorooondo yedu yakapfuura.” Life Sketches, 196.

“प्रभुको अगुवाइ” अतीतमा, अन्य प्रबन्धात्मक कार्यहरूमध्ये, उहाँको हातले गणनामा भएको एउटा त्रुटिलाई ढाकदिएको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ; कनिका भैलैरवादीहरूका लागि आफ्नो नरिशालाई अग्रमि रूपमा बुझ्नु उत्तम थिएन, जसरी क्रूसमा चेलाहरूका लागि आफ्नो नरिशालाका सबै तत्त्वहरू बुझ्नु उत्तम थिएन। तर मध्यरात्रिको पुकारको घोषणाको इतिहास स्वरगतर्फ डोर्याउने त्यही प्रकाशको रूपमा परिचित गरिएको छ, र यो कुरा एलेन व्हाइटको सर्वप्रथम दर्शनमै उल्लेख गरिएको छ। एक लाख चवालीस हजारले चेलाहरू र भैलैरवादीहरूका नरिशालाहरू बुझ्नेपछि। त्यस प्रकाशलाई अस्वीकार गर्नु भनेको बाटोबाट खसनु हो।

“Kutanga kwenzira, vakanga vaisirwa chiedza chinopenya shure kwavo, icho mutumwa akandiudza kuti chaiva ‘kuchema kweusiku hwapakati.’ Chiedza ichi chaivhenekera munzira yose, chikavapa chiedza chetsoka dzavo, kuti varege kugumburwa.

“Two ngo vakaramba vakatarisa meso avo kuna Jesu, uyo akanga ari mberi kwavo, achivatungamirira kuguta, vakanga vakachengeteka. Asi pasina nguva vamwe vakatanga kuneta, vakati guta rakanga richiri kure kwazvo, uye vakanga vatarisira kunge vakatopinda mariri kare. Ipapo Jesu aivakurudzira nokusimudza ruoko rwake rworudyi rwune kubwinya, uye kubva paruoko rwake pakabuda chiedza chakapeperera pamusoro peboka reAdventi, uye vakadanidzira vachiti, ‘Alleluia!’ Vamwe vakazvidza nechimbichimbi chiedza chakanga chiri shure kwavo, vakati akanga asiri Mwari akanga avatungamirira kusvika kure zvakadaro. Chiedza chaiva shure kwavo chikadzima, chikasiya tsoka dzavo dziri murima guru chairo, uye vakagumburwa vakasazocherechedza mucherechedzo naJesu, vakabva panzira vakawira pasi munyika yerima neyakaipa yakanga iri zasi.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

பாதையடையாளங்களில் எட்டாவது, கிறிஸ்தவின் எரசலமேிற்கான மகிமையான பிரவசேத்தால் டின்மாதிரியாகக் காட்டப்பட்ட நடநிசி சூக்கரலாகம்.

“Chivhitiko cha pakati pousiku hachina kutakurwa zvikuru nenharo, kunyange hazvo uchapupu hweMagwaro hwakanga hwakajeka uye hunogutsa chose. Pakanga paine simba rinokurudzira raienda nacho, iro raifambisa mweya. Pakanga pasina kukahadzika, pasina kubvunza. Panguva yokupinda kwaKristu nokukunda muJerusarema, vanhu vakanga vaungana vachibva kumativi ose enyika kuzopemberera mutambo, vakaungana kuGomo reMiorivhi, uye pavakabatana neboka guru rakanga richiperekedza Jesu, vakabatwa nokufemerwa kwenguva yacho, vakabatsira kukwidziridza kuchema vachiti, ‘Ngaarumbidzwe anouya muzita raIshe!’ [Mateo 21:9.] Nenzira yakafanana, vasingatendi vakaungana kumisangano yeAdventist—vamwe nokuda kwokuda kuziva, vamwe vachingoitira kuseka chete—vakanzwa

simba rinogutsa rakanga richiperekedza shoko rokuti, ‘Tarirai, Mwenga unouya!’” Spirit of Prophecy, bhuku 4, 250, 251.

Kuva mhandara yakangwara mumazuva okupedzisira kwaizoda, maererano nokukosha kwechiporofita, kuti mhandara idzodzo dzakangwara dzitambure kuodzwa mwoyo, uko kunobva kwapinza nguva yokunonoka yomufananidzo. Pasina chiitiko chenguva yokunonoka, hausi mhandara yakangwara kana mhandara benzi.

“Umzekeliso wezintombi ezilishumi okuMateyu 25 nawo ubonisa amava abantu bama-Adventist.” The Great Controversy, 393.

Chero zvazvingava, mhandara dzakangwara dzemazuva okupedzisira dzinofanira kusangana nokuodzwa mwoyo kunofananidzira kwaApril 19, 1844, nokuti ruzivo rwemufananidzo uyu ndirwo ruzivo rwevane zana namakumi mana nezvina zvuru, avo Johane mubhuku raZvakazarurwa anozivisa semhandara.

Ava ndivo vasina kusvibiswa navakadzi, nokuti imhandara. Ava ndivo vanotevera Gwayana kwose kwarinoenda. Ava vakadzikinurwa kubva pakati pavanhu, vari zvibereko zvokutanga kuna Mwari nokuna Gwayana. Zvakazarurwa 14:4.

Ndi mafanizo mangani a Kristu anonyatsozivikanwa zvakanga uye zvakajeka kuti achazadzikiswa chaizvoizvo sezvaakanyorwa? Mafanizo ose achazadzikiswa chaizvoizvo sezvaakanyorwa, asi fananidzo yemhandara gumi inonyatsoratidzwa pachena seyakazadzikiswa kare uye munguva inouya “chaizvoizvo sezvaakanyorwa.” Inofananidzwa nengirozi yechitatu, inofanira kuramba iri chokwadi chiripo kubva muna 1844 zvichienda mberi kusvikira Mikaeri asimuka uye nguva yomukana womunhu yapera.

“Aniga si lafoo sana mfano wa wanawali kumi, watano wao walikuwa wenye hekima, na watano wapumbavu. Mfano huu umetimizwa na utatimizwa kwa ukamilifu kabisa, kwa maana una matumizi maalumu kwa wakati huu, na, kama ujumbe wa malaika wa tatu, umetimizwa na utaendelea kuwa kweli ya wakati huu hata mwisho wa dunia.” Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Mpaka mwisho wa wakati, mfano wa mabikira kumi ni ukweli wa wakati huu, na Kilio cha Usiku wa Manane kitatimizwa tena kwa kila neno kama kilivyoandikwa.

“Kune nyika iri muhuipi, mukunyengerwa nokunyengedzwa, iri mumumvuri worufu chaiwo,—yakavata, yakavata. Ndianiko vari kunzwa kurwadziwa kwomweya kuti vaimutse? Inzwi ripi ringavasvika? Pfungwa dzangu dzakatakurwa dzikaendeswa mberi kunguva inouya, apo chiratidzo chichapiwa. ‘Tarirai, Mukwasha auya; budai mumusangane naye.’ Asi vamwe vachange vanonoka kuwana mafuta okuzadzazve marambi avo, uye vachazoon, kwava kunyanyonoka, kuti hunhu, hunomiririrwa namafuta, hahutamisirwi.” Review and Herald, February 11, 1896.

Kuchema koUsiku ndicho kigezo kinachofuata kwenye upeo wa macho katika mwendo wa wale mia moja arobaini na nne elfu. Kigezo hicho huambatana na mateso yanayoanza dhidi ya waaminifu kabla ya sheria ya Jumapili. Mateso hayo ni ya nje, na ya ndani, na yale ya ndani

yanajumuisha alama mbili tofauti. Moja ya alama hizo ni Yuda, na nyingine ni Sanhedrini.

IPhawu Lesi-9 LoMesiya KukuKhashelwa Ngezinhlamvu Zesiliva Ezingu-30

Ipapo ndipo pakakwaniritsidwa zomwe zinalankhulidwa ndi Yereimiya mneneri, kuti, Ndipo anatenga ndalama zasiliva makumi atatu, mtengo wa iye amene anayesedwa mtengo, amene ana a Israyeli anamuyezera mtengo; ndipo anazipereka pa munda wa woumba mbiya, monga Ambuye anandilamulira. Mateyu 27:9, 10.

Utabiri

Ndzi ku eka vona ndzi ku: “Loko swi vonaka swi ri swinene eka n’wina, ndzi nyikeni hakelo ya mina; kambe loko swi nga ri tano, tshikani.” Kutani va kala hakelo ya mina, va va masagwadi ya silivhere ya makume manharhu. Yehovha a ku eka mina: “Ma hoxe eka muvumbi wa swibya”—i ntsengo wo xonga lowu ndzi ringanyetiweke ha wona hi vona. Kutani ndzi teka masagwadi ya silivhere ya makume manharhu, ndzi ma hoxa eka muvumbi wa swibya endlwini ya Yehovha. Zakariya 11:12, 13.

Kupandukirwa kwaJudhasi kunomiririra kupandukirwa kwevaprista vekunyepera, nokuti nhamba 30 inomiririra zera revaprista. Vaprista, avo variwo vaRevhi, vanocheneswa segoridhe nesirivha neMutumwa weSungano. Zvimedu zvesirivha makumi matatu zvaJudhasi zvinomiririra kusefwa kana kubviswa kwevaprista venhema panguva yomutemo weSvondo; kunyange hazvo Judhasi akafa nguva pfupi pamberi pomuchinjikwa, rakanga richiri zuva rimwe chetero. Judhasi haasi chiratidzo cheSanhedrini; iye chiratidzo chomunhu aifungidzirwa kuti ari pakati pevadzidzi vaKristu.

Sa mudzidzi wa Kristu, waiva mudzidzi wokuzodzwa kwaJesu. Kuzodzwa pakubhabhatidzwa kwake kwakashandura zita raJesu rikava Jesu Kristu, nokuti Kristu zvinoreva—uyo akazodzwa. Zita rake rakabva rashanduka, nokuti panguva iyoyo aifanira kusimbisa sungano navazhinji kwevhiki rimwe, uye chiratidzo chikuru cheukama hwesungano izita rakashandurwa. Jesu akazodzwa nesimba pakubhabhatidzwa kwake. Kuva mudzidzi waKristu, kwaitereva kuti waiva mudzidzi wokubhabhatidzwa kwake. Pakubhabhatidzwa kwake ndipo paakazodzwa nesimba. Chirevo chakataurwa naPetro muna Mateo 16:18 chinozivikanwa munyika yedzidziso yechiKristu se“Christian Confession.” Icho chimwe chezvinyorwa zvikuru zvinokurururwa navadzidzisi vezvouMwari navadzidzi. Kazhinji, kukurururirana kunoitwa navadzidzisi vezvouMwari navadzidzi kunoratidza chinhu chisina, kana kuti zvimwe chine kukosha kuduku, asi pfungwa yacho inoramba yakadaro, yokuti chiKristu chinonzwisisa kuti Jesu paakazodzwa, ndipo paakazova Mesia.

A ri amba kòl adùn, “Dëë kã_ye cī gän ke yen ë?” Na Simon Peter aa wël bi nyuoṯh aci tënë ë, “Yin acie Kritho, Wën Nhial mac ë piu.” Matthew 16:15, 16.

Izina ra mbere rya Petero ryari ritanga uko kuri nyakuri, kuko Simoni Barjona bisobanura “umwe wumva ubutumwa bw’inuma,” ari bwo butumwa bw’umubatizo We. Umubatizo We uhuye na 9/11, kandi Yuda agereranya abigeze, mu gihe runaka, bavuga ko basobanukiwe 9/11, ariko

bakayoba mu nzira. Yuda si ikimenyetso cy’Urukiko rw’Ikirenga rw’Abayahudi, kuko rwo rugereranya itorero ry’Abadiventisiti b’Umunsi wa Karindwi ry’i Lawodikiya. Yuda yahaye Urukiko rw’Ikirenga rw’Abayahudi ubuhamya, ariko ikigereranyo cy’ubwigomeke bw’Urukiko rw’Ikirenga rw’Abayahudi gitandukanye n’ubwigomeke bwa Yuda. Ubugomeke bw’Urukiko rw’Ikirenga rw’Abayahudi bugaragarizwa mu nzizi zikurikira.

“Ndakaunganidza zvandakanga ndanyora, tikatanga rwendo rwedu. Munzira takaita misangano miviri muOrange, uye takava neuchapupu hwokuti kereke yakabatsirwa nokukurudzirwa. Isuwo takazorodzwa noMweya waShe. Usiku ihwohwo ndakarota kuti ndakanga ndiri muBattle Creek, ndakatarira nepahwindo repadivi pamusuo, ndikaona boka richifamba richiuya kumba, vaviri vaviri. Vaiita sevakakomba uye vakatsunga. Ndakavaziva kwazvo, ndikacheuka kuti ndinovhura musuo weimba yokutandarira kuti ndigovagamuchira, asi ndakafunga kuti ndingatarisazve. Chiono chakabva chashanduka. Boka racho zvino rakanga rava kuratidza kufanana nofambiro yechiKatorike. Mumwe akanga akabata muchinjikwa muruoko rwake, mumwewo rutsanga. Uye pavakanga vachiswedera, uya akanga akatakura rutsanga akaita denderedzwa achipoterredza imba, achiti katatu: ‘Imba ino yarambidzwa. Zvinhu zvayo zvinofanira kutorerwa. Vakataura vachipikisa sangano redu dzvene.’ Kutya kukuru kwakandibata, ndikamhanya nomumba, ndokubuda nomusuo wokumusoro, ndikazviwana ndiri pakati peboka, vamwe vandakanga ndichiziva, asi handina kushinga kutaura shoko kwavari nokutya kuti ndingazopandukirwa. Ndakaedza kutsvaka nzvimbo yakanyarara kwandingachema nokunyengerera ndisingasanganiswi nameso anoda kuziva, anobvunzisisa, pose pandaicheuka. Ndairamba ndichidzokorora kazhinji kuti: ‘Dai chete ndaigona kunzwisisa izvi! Dai vakangondiudza zvandakataura kana zvandakaita!’”

“Nililia na kuomba sana nilipoona mali yetu ikitafishwa. Nilijaribu kusoma huruma au kuonewa kwangu katika nyuso za wale waliokuwa karibu nami, nami nikatazama sura za kadhaa ambao nilidhani wangenisemeza na kunifariji kama wasingeogopa kwamba wangeonekana na wengine. Nilifanya jaribio moja la kutoroka kutoka katika umati, lakini nilipoona kwamba nilikuwa nachunguzwa, nilificha nia yangu. Nalianza kulia kwa sauti, na kusema: ‘Laiti wangenieleza tu nilichofanya au nilichosema!’ Mume wangu, aliyekuwa amelala kitandani katika chumba kilekile, alinisikia nikilia kwa sauti, akaniamsha. Mto wangu ulikuwa umelowa kwa machozi, na huzuni nzito ya rohoni ilikuwa juu yangu.” Testimonies, volume 1, 577, 578.

Kushandisa musimbotti wokuti vaprofita vanotaura zvikuru pamusoro pamazuva okupedzisira kupfuura mazuva avakararama maari, kunomutsa mubvunzo wakakomba zvikuru kuvatungamiri vechechi yeSeventh-day Adventist. Hanzvadzi White “akaunganidza” “zvinyorwa” zvake ndokutanga rwendo rwokudzokera kuBattle Creek. Panguva iyoyoye Battle Creek ndiyo yakanga iri mwoyo webasa, sezvakaita Tacoma Park nhasi, kana Jerusarema mumazuva aKristu. Akaunganidza zvinyorwa zvake nokuda korwendo, mushure mokunge aisa pachena kurwisana kwaakanga ave nako pamusoro pezvinyorwa zvake. Mamiriro ezvinhu echiroto chake ane chekuita nezvinyorwa zvake. Kurwisana uku kwakaitika mutaundi reWright.

“Tapulira tikhali ku Wright tinatuma zolembe zanga za No. 11 ku ofesi yosindikizira, ndipo ndinkagwiritsa ntchito pafupifupi nthawi iliyonse imene sindinali pa msonkhano polemba

nkhani za No. 12. Mphamvu zanga, za thupi ndi za maganizo omwe, zinali zitaponderezedwa kwambiri pamene ndinali kugwira ntchito chifukwa cha mpingo ku Wright. Ndinamva kuti ndinafunikira kupuma, koma sindinaone mpata uliwonse wa mpumulo. Ndinkalankhula kwa anthu kangapo pa sabata, ndipo ndinkalembe masamba ambiri a maumboni a paokha. Katundu wa miyoyo unali pa ine, ndipo maudindo amene ndinkawamva anali aakulu kwambiri moti usiku uliwonse ndinkangopeza maola ochepa okha a tulo.”

“Nga koia nei ahau e whakapau kaha ana ki te kōrero, ki te tuhituhi hoki, ka tae mai ki ahau ētahi reta nō Battle Creek, he tino whakakōhuru te āhua. I taku pānui i aua reta, ka pā mai ki ahau tētahi pōuritanga wairua e kore e taea te whakapuaki, ā, ka tae ki te mamae kino o te hinengaro, me te mea nei i ngā wā poto ka whakakorea rawatia ōku kaha ora. E toru ngā pō i tata kore rawa ahau e moe. I whakararuraru, i whakapoapoa hoki ōku whakaaro. I huna e ahau ōku kare ā-roto, i te kaha e taea ana, i taku tāne me te whānau aroha i noho ai māua. Kāore tētahi i mōhio ki taku uaua, ki te taumahatanga rānei o taku hinengaro, i a au e hono ana ki te whānau i ngā karakia o te ata, o te ahiahi hoki, me te whai kia whakatakotoria taku pikaunga ki runga ki te Kaiwaha Pikaunga nui. Engari i puta aku inoi i roto i tētahi ngākau kua kōriporipoa e te mamae nui, ā, ka whatiwhatingia, ka momotu hoki āku karakia i te kaha rawa o te pōuri e kore e taea te pehi. Ka pupū te toto ki toku roro, ā, he maha ngā wā i whakahurihuri ai ahau, tata tonu ahau ki te hinga. He maha hoki aku putanga toto i te ihu, otirā i muri tonu i taku whakapau kaha ki te tuhituhi. Nā reira i herea ahau kia whakarerea taku tuhituhi; heoi anō, kīhai i taea e ahau te whakarere atu i te taumahatanga o te māharahara me te kawenga kei runga i ahau, i taku mōhio hoki he whakaaturanga āku mā ētahi atu, kāore nei ahau i āhei ki te whakatakoto atu ki a rātou.”

“Ndzi amukele nakambe papila rin’wana, leri a ri ndzi tivisa leswaku a ku anakanyiwa leswaku swi ta va swinene ku hungisa ku kandziyisiwa ka Nomboro 11 ku fikela loko ndzi ta va ndzi tsarile leswi ndzi kombisiweke swona mayelana na Health Institute, hikuva lava a va rhangela ntirho wolowo a va pfumaleka swinene hi timali, naswona a va lava nkucetelo wa vumbhoni bya mina leswaku wu hlohlotela vamakwerhu. Kutani ndzi tsarile xiphemu xa leswi ndzi kombisiweke swona mayelana na Institute, kambe a ndzi nga swi kotanga ku humesa nhloko-mhaka hinkwayo hikwalaho ka ku tlakuka ka ngati ebreni. Loko a ndzi anakanye leswaku Nomboro 12 a yi ta hlwela ku fikela kwalaho, a ndzi nga ta va ndzi rhumele hi ndlela yin’wana ni yin’wana xiphemu xexo xa mhaka lexi nga eka Nomboro 11. A ndzi ehleketa leswaku endzhaku ka ku wisa masiku matsongo, a ndzi ta tlhela ndzi sungula ku tsala. Kambe, ku vaviseka ka mina lokukulu, ndzi kumile leswaku xiyimo xa boko bya mina a xi ndzi endli ndzi kota ku tsala. Miehleketo ya ku tsala vumbhoni, hambu byi ri bya mani na mani kumbe bya munhu hi yexe, yi tshikiwile, naswona a ndzi tshama ndzi ri eku xanisekeni nkarhi hinkwawo hikuva a ndzi nga koti ku byi tsala.”

“Mumamiriro ezvinhu aya kwakatorwa chisungo chokuti tidzokere kuBattle Creek tigogara ikoko panguva iyo migwagwa yakanga yaita madhaka uye yaparara, uye kuti ini ndipedzise No. 12 ndiri ikoko. Murume wangu akanga achishuva zvikuru kuona hama dzake paBattle Creek, nokutaura nadzo uye kufara nadzo mubasa raakanga achiitirwa naMwari. Ndakaunganidza zvinyorwa zvangu, tikatanga rwendo rwedu. ...” Testimonies, volume 1, 576, 577.

Mumazuva okupedzisira, hutungamiri hwechechi yeSeventh-day Adventist, hwakamiririrwa seBattle Creek pamwe navaya va“hwaiziva zvakana,” hwakashanduka hukava rwendo rwechiKaturike. Hutungamiri hwechechi yeSeventh-day Adventist hwakashanduka hukava rwendo rwechiKaturike. Muchiroto vakauya “vaviri vaviri,” mumwe aine rutsanga, mumwe aine muchinjikwa. Vakakomberedza imba nedenderedzwa, vakazivisa katatu vachiti, “Imba iyi yarambidzwa. Zvinhu zvayo zvinofanira kutorerwa. Vakataura vachipikisa sangano redu dzvene.” Ndezvipi “zvinhu” zviri mu“imba” izvo vatungamiri vechiKaturike veBattle Creek “vakatora?” “Sangano dzvene” ripi rechechi yechiKaturike “rakataurwa richipikiswa?”

Mubvunzo ungataurwa zvakanzoorurama seizvi: “ndechipi chikwata chechiKaturike chakatungamirira muBvunzurudzo?” Bvunzurudzo yakatanga nechikwata chevaDominican, maJesuiti asati apinda munhorondo; asi pava kangobatanidzwa, vakava ivo chikwata chakakurudzira zvikuru hutsinye nokudeurwa kweropa.

“MuChikirisitu chose, chiProtestanti chaitambudzwa navavengi vaityisa zvikuru. Kukunda kwokutanga kweRifomesheni kwakati kwapfuura, Roma yakadana mamwe mauto matsva, ichitarisira kuparadza chiProtestanti. Panguva iyi ndipo pakasikwa sangano remaJesuiti, iro raiva rine hutsinye hwakanyanya, risina hana, uye rine simba kupfuura vese varwiri vose vechiPope. Vachinge vagurwa kubva pahukama hwenyika nezvido zvavanhu, vakafa kune zvinodikanwa zvorudo rwokuzvarwa narwo, kufunga nehana zvanyaradzwa chose, vakanga vasingazivi murayiro kana chisungo chipi zvacho kunze kwecheboka ravo, uye vakanga vasina rimwe basa kunze kwokuwedzera simba raro. Evhangeri yaKristu yakanga yagonesa vaiteveri vayo kusangana nenjodzi nokutsungirira kutambudzika, vasingavhundutswi nechando, nzara, basa rinonetesa, nourombo, kuti vasimudzire mureza wechokwadi pamberi pokutambudzwa, mujeri, napadanda rokupisira. Kuti varwise masimba aya, chiJesuiti chakafemera vateveri varo neushungu hwokupenga hwakavapa simba rokutsungirira njodzi dzakafanana, uye kupikisa simba rechokwadi nezvombo zvose zvokunyengera. Pakanga pasina mhosva yakanga yakanyanya kukura zvokuti vangatadza kuiita, pakanga pasina kunyengera kwakanga kwakaderera zvokuti vangatadza kukuita, uye pakanga pasina kuzvifukidza kwakanga kwakaoma zvokuti vangatadza kukutora. Kunyange vakanga vapika urombo husingaperi nokuzvininipisa, chinangwa chavo chakanyatsorongwa chaiva chokuwana pfuma nesimba, chokuzvipira kukuparadzwa kwechiProtestanti, uye chokudzorerwa kwehutongi hwepamusoro hwapapa.”

“Abakapfa vakioneka savanhu vechikwata chavo, vaipfeka nguwo dzoutsvene, vachishanyira matirongo nezvipatara, vachishumira vanorwara navarombo, vachipupura kuti vakanga varamba nyika, uye vakatakura zita dzvene raJesu, uyo aifamba achiita zvakana. Asi pasi pechimiro ichi chisina mhosva, zvirongwa zvaiwanzovanzwa zvaiva zvoutsotsi hwakanyanya uye zvinouraya. Waiva musimbotti unokosha wechikwata chacho kuti magumo anoruramisa nzira. Maererano nemutemo uyu, kunyepa, kuba, kupika nhema, kuraya, hazvina kungova zvinoregererwa chete asiwo zvinorumbidzwa, kana zvichishandira zvivo zvechechi. Vari pasi pemifananidzo yakasiyana-siyana, maJesuiti vakazvipinza mumabasa ehurumende, vachikwira kusvikira vava vanachipangamazano vemadzimambo, uye vachiumba mutemo wenyika. Vakava varanda kuti vaite sevasori pamusoro pavatenzi vavo. Vakavamba makoreji

evanakomana vemachinda navanokudzwa, nezvikoro zvevanhuwo zvavo; uye vana vevabereki vechiPurotesitendi vakakweverwa mukuchengeta tsika dzechiPapa. Kubwinya kwose kwekunze nokuratidzwa kwekunamata kwechiRoma kwakaunzwa kuti kushandise kuvhiringidza pfungwa nokupofumadza nokukwezva fungidziro, uye saizvozvo rusununguko rwakanga rwarwirwa nekushandirwa nemadzibaba kusvika pakudeura ropa rwakatengeswa nevanakomana. MaJesuiti akakurumidza kupararira muEurope yose, uye pose pavakaenda, kwakatevera kumutsidzirwa kwechiPapa.”

“Kuvapa simba guru, kwakabudiswa ****bull**** yakadzorera patsva ****inquisition****. Zvisinei nekuvengwa kukuru kwaiitirwa, kunyange munyika dzeKatorike, dare iri rinotyisa rakamiswa nevatongi vechiPapa, uye utsinye hunotyisa zvikuru zvokuti hahugoni kutsungirira chiedza chemasikati hwakadzokororwazve mumakomba aro akavanzika. Munyika zhinji, zviuru nezviuru zvevanhu vaiva ruva chairu rwerudzi, vakachena uye vakakudzwa kupfuura vose, vane njere zvikuru uye vakadzidza kwazvo, vafundisi vainamata uye vakazvipira, vagari vanoshingaira uye vanoda nyika yavo, nyanzvi dzakapenya, vanyori vehunyanzvi vane tarenda, mhizha dzine unyanzvi, vakaurayiwa kana kumanikidzwa kutizira kune dzimwe nyika.

“Idzi dzakanga dziri nzira dzakanga dzashevedzerwa neRoma kuti dzidzime chiedza cheKuvandudzwa, kubvisa Bhaibheri kubva kuvanhu, nokudzorera kusaziva nekutenda mashura kwemazuva eRima. Asi pasi pechikomborero chaMwari uye nemabasa evarume vava vanokudzwa vaakanga amutsa kuti vatsive Rutheri, chiPurotesitendi hachina kukundwa. Hachina kuwana simba raro panyasha kana pazvombo zvamachinda. Nyika duku-duku, marudzi akazvinipisa uye ane simba shoma, ndizvo zvakava nhare dzaro. Raiva Jeneva duku pakati pevavengi vane simba vakanga vachironga kuparadzwa kwaro; raiva Holandi pamahombekombe aro ejecha pagungwa rokumusoro, richirwa nourumambo hweudzvinyiriri hweSpain, panguva iyoyo hwaiva huku uye hupfumi kupfuura humwe ushe; raiva Sweden ine chando, isingabereki, yakawanira Kuvandudzwa kukunda.” *The Great Controversy*, 234, 235.

Kanisa Katoliki lilifanya yote liwezayo kulificha Biblia mbali na wanadamu, kwa kudai kwamba mapokeo na desturi zao za kipagani ziko juu ya Neno la Mungu. Viongozi wa Uadventista wa Laodikia hawatawapeleka mahakamani wanaopinga kwa sababu ya maandishi ya Ellen White, lakini Wakatoliki wanaodai kuwa viongozi wa Battle Creek watafanya hivyo. Kiini hasa cha mnyama wa Ukatoliki ni kutumia mamlaka ya kiraia kutimiza makusudi ya kidini. Wakati Uadventista ulipotafuta mamlaka ya kisheria ya kidunia ili kusimamia taasisi zake, matunda ya “utaratibu wao mtakatifu” yanaweza kuonekana.

Mukati me mitambo yeauto-da-fé (chiito cherutendo) yeBvunzurudzo dzeSpain, tsanga nemuchinjikwa zvinoonekwa sezvinhu zvefananidzo zvine chekuita nekurovererwa kwaKristu. Tsanga inoreva tsvimbo youmambo yokunyomba yakaiswa muruoko rwaJesu panguva yokupfekedzwa kwake korona yeminzwa, uye yakashandiswa navarwi veRoma kumurova, ichimirira kunyombwa, kutambudzika, nokuzvidzwa.

Msalaba ndiwo unowanzoratidzwa zvikuru mumafambiro eauto-da-fé. Msalaba wegirini (kazhinji wakafukidzwa necrepe dema) waishandiswa sechiratidzo cheBvunzurudzo yeKutenda, uchitakurwa mumafambiro akazvimirira okugadzirira pazuva rakanga rakatangira uye uchiratidzwa panguva yechiitiko chacho. Waifananidzira simba redare iroro.

Kupokonywa kwa mali kunarejelea kunyang'anywa kwa mali ya mtu aliyepatikana na hatia (kutwaliwa au kupigwa marufuku kwa mali yake), ambayo ilikuwa adhabu ya kawaida ya Baraza la Kuhukumu Uzushi kwa ajili ya kufadhili mahakama hiyo na kuadhibu uzushi. Hili lilitangazwa hadharani katika hukumu za auto-da-fé, likisisitiza fedheha ya hadharani na kuwazuia wengine.

Zvinyorwa zvaEllen G. White zvinonyatsoratidza uye zvinopomera zvakasimba utungamiri huchadzivisa zvinyorwa zvake mukuedza kunyaradza rwiyo rwomunda wemizambiringa rwuri kuimbwa, asi ichi ndicho chiito chokupedzisira chehurongwa husina kutsveneswa, nguva pfupi vasati varatidza pachena hunhu hwavo pamutemo weSvondo. “Kufamba kwechiKatorike,” kunoenderana nevarume vakuru makumi maviri nevashanu vekare vachikotamira zuva. Mundima ina dzinotevera, ndima yokutanga inobudisa “vanhu vanozviti ndevake Mwari,” mu“mazuva okupedzisira.” Chikamu ichi chinodzidzisa zvakajeka kuti mumazuva okupedzisira, vashumiri veSeventh-day Adventist vachava “mumachechi nomumisangano mikuru iri panze,” “vachikurudzira vanhu kukosha kokuchengeta zuva rokutanga revhiki.”

“Jehovha ane gakava negakava naavo pamazuva okupedzisira ano. Mugakava iri, varume vari pazvigaro zvemutoro vachatora nzira inopesana zvakananga neyakateverwa naNehemiya. Havangoregi chete Sabata uye kurizvidza ivo pachavo, asi vachaedzawo kuridzivisa kune vamwe nokuriviga pasi pamarara etsika nemagariro uye maporofita evanhu. Mumachechi uye pamisangano mikuru iri panze, vashumiri vachakurudzira kuvanhu kukosha kwekuchengeta zuva rokutanga revhiki. Kuchava nenjodzi pamusoro pegungwa nepanyika; uye njodzi idzi dzichawedzera, imwe nhamo ichitevera imwe iri pedyo- pedyo; uye boka duku reavo vanochengeta Sabata nechikonzero chehana richanongedzerwa somunhu ari kuunza hashha dzaMwari pamusoro penyika nokuda kwokusaremekedza kwavo Svondo.”

Izvi zvinonyatso ratidza maSeventh-day Adventist se“vanhu vaMwari vanozviti ndivo” vachakurudzira kuchengetwa kweSvondo, uye kuti vacharatidzawo “kunze” “boka duku revanochengeta Sabata zvine hana.” Mundima inotevera anosimbisa kuti kutambudzwa kwamakore akapfuura kuchadzokororwa. Ndimu yapfuura yakaguma iye achizivisa vanhu vaMwari vanozviti ndivo achivapatsanura nevaya vaanoti vanochengeta Sabata zvine hana. Ippo anobva aunza nhoroondo dzakapfuura, uye anoyambira kuti nhoroondo idzodzo dzichadzokororwa mumazuva okupedzisira. Anonyatsojeka.

“Satana anosimudzira nhema iyi kuti atore nyika ive nhapwa. Icho chirongwa chake kumanikidza vanhu kugamuchira dzidziso dzakatsauka. Anobatawo chikamu chinoshanda mukuparadzirwa kwezvitendero zvose zvenhema, uye haazomiri pachinhu chipi nechipi mukuedza kwake kumanikidzira dzidziso dzisina kururama. Akafukidzwa nenguvo yokushingaira kwechitendero, vanhu, vachitungamirirwa nomweya wake, vakagadzira marwadzo ane utsinye hwakanyanya kuvamwe vavo, uye vakavapinza mumatambudziko anotyisa zvikuru. Satana navamiriri vake vachiri nomweya iwoyo; uye nhoroondo yapfuura

ichadzokororwa mumazuva edu.

“Eviwandi vanawo vakaisa pfungwa dzavo nokuda kwavo kuita zvakaipa; mumakona erima emwoyo yavo vakatsunga mhosva dzavachaita. Varume ava vanozvinyengera pachavo. Vakaramba mutemo mukuru waMwari wokururama, uye panzvimbo yawo vakamisa muyero wavowo, vachizvienzanisa nemuyero uyu vanozvitaurea kuti vatsvene. Ishe vachavatendera kuti varatidze zviru mumwoyo yavo, kuti vaite maererano nomweya watenzi anovadzora. Achavarega varatidze ruvengo rwavo kumutemo wake mukubata kwavo avo vakatendeka kuzvinodiwa zvawo. Vachafuridzirwa nomweya iwoyo wokupenga kwechitendero wakakurudzira mhomho yakarovera Kristu pamuchinjikwa; kereke nehurumende zvichabatana mukuwirirana kumwe chete kwakashata.”

“Bandla lanamuhla lilandele ezinyathelweni zamaJuda asendulo, awabeka eceleni imiyalo kaNkulunkulu ngenxa yamasiko awo. Liguqule isimiso, lephula isivumelwano saphakade, futhi manje, njengaleso sikhathi, ukuziqhenya, ukungakhohwa, nokungathembeki kuyimiphumela. Isimo salo sangempela sibekwe obala kulawa mazwi avela engomeni kaMose: ‘Bazenzile inkohlakalo, ibala labo alisilo ibala labantwana bakhe; bayisizukulwane esiphambeneyo nesigwegwile. Nimbuyisela kanjalo yini uJehova, nina bantu abayiziwula nabangahlakaniphile na? Akasiye yini uyihlo owanithengayo na? Akanenzanga yini, wanimisa na?’” Review and Herald, Mashi 18, 1884.

Kune kifungu baada ya kifungu katika Roho ya Unabii kinachotambulisha mateso ya siku za mwisho dhidi ya waaminifu wa Mungu, na “kanisa la leo” analolitaja si Ukristo kwa ujumla, bali ni kanisa analolitambulisha tena na tena kuwa lilitolewa mfano wake na kanisa la Kiyahudi. Vifungu hivyo vilivyo wazi katika maandiko yake ndivyo msukumo wa kanisa la Waadventista wa Sabato kujaribu kuweka viziwi juu ya maandiko ya Dada White, kama vile ndoto yake inavyotambulisha kwa usahihi mkubwa. Matendo yao dhidi ya maandiko yake, ambayo kwa wazi yalikuwa mali za nyumba yake zinazopaswa kupigwa marufuku na viongozi wa Battle Creek waliobadilika na kuwa utaratibu mtakatifu wa Ukatoliki. Shambulio lao dhidi ya maandiko yake pia linawakilishwa na shambulio dhidi ya maandiko ya Yereimia. Ndoto ya Ellen White ni shahidi wa pili kwa kuchomwa kwa maandiko ya Yereimia.

मु लोडसियाली एडभेन्टवादको तेस्रो पुस्तामा समझौता प्रमुख वषिय थियो। तेस्रो पुस्तालाई परगामोसको मण्डलीद्वारा प्रतनिधित्व गरिएको छ। सन् १९१९ मा W. W. Prescott को The Doctrine of Christ शीर्षकको पुस्तक प्रकाशति भएदेखि सन् १९५७ मा Questions on Doctrine प्रकाशति नहुँदासम्मको अवधि संक्रमणको एक कालखण्डलाई चनिहति गर्दछ, जसको प्रतनिधित्व एउटा अल्फा प्रकाशनले गर्छ र जसको अन्त्य एउटा ओमेगा प्रकाशनद्वारा हुन्छ। पहिलो पुस्तकले ख्रिष्टसम्बन्धी धर्मत्यागी प्रोटेस्टेन्ट दृष्टिकोणलाई ग्रहण गर्दै यहूदाको कुलको सहिलाई W. W. Prescott ले असवीकार गरेको कुराको प्रतनिधित्व गर्थो। उचति रूपमा The Doctrine of Christ शीर्षक दडिएको Prescott को पुस्तकले मल्लिराइट भवषियवाणीसम्बन्धी सन्देशलाई खोक्रो बनायो, र क्याथोलकिमत तथा धर्मत्यागी प्रोटेस्टेन्टवादले आराधना गर्ने येशूको रक्ति परभाषा मात्र छोड्यो। त्यस पुस्ताको अन्तमि पुस्तकले यस्तो पवतिरीकरण र धर्मी ठहराउने सदिधान्त परभाषति गर्दछ, जसले परमेश्वरको व्यवस्था, उहाँको न्याय, र कृपालाई नष्ट गर्दछ। प्राचीन इस्राएललाई परमेश्वरको व्यवस्थाको संरक्षक हुने जमिमेवारी दडिएको थियो, र एडभेन्टवादलाई केवल परमेश्वरको व्यवस्थाको मात्र होइन, उहाँको भवषियवाणीमय वचनको पनि संरक्षक हुनु पर्ने थियो। सन् १९१९

“Mbuya akaparidza chituko pamusoro paavo vanobvisa kana kuwedzera paMagwaro. Iye mukuru NDINI NDAKADARO akatema zvaizova mutemo wokutenda nedzidziso, uye akaronga kuti Bhaibheri rive bhuku remhuri. Kereke inobatirira kushoko raMwari yakaparadzaniswa neRoma nenzira isingagoni kuyananiwa nayo. VaPurotesitendi vaimbova vakadaro vakasiyana nekereke huru iyi yokutsauka pakutenda, asi vakaswedera pedyo nayo zvikuru, uye vachiri munzira yokuyananiwa neKereke yeRoma. Roma haimboshanduki. Misimboti yayo haina kumboshandurwa kunyange zvishoma. Haina kuderedza pakatsemuka pakati payo nevaPurotesitendi; ndivo vakaita kufambira mberi kwose vachienda kwairi. Asi izvi zvinorevei kuPurotesitendi hwamazuva ano? Ndiko kuramba chokwadi cheBhaibheri kunoita kuti vanhu vaswedere pakusatenda. Ikereke iri kudzokera shure inoderedza chinhabwe chiri pakati payo neUpapa.”

“Ndiyo roho kama za Luther, Cranmer, Ridley, Hooper, na maelfu ya wanaume mashuhuri waliokuwa mashahidi kwa ajili ya ukweli, amba ndio Waprotestanti wa kweli. Walisimama kama walinzi waaminifu wa ukweli, wakitangaza kwamba Uprotestanti hauwezi kamwe kuungana na Urumi, bali ni lazima utengwe na kanuni za Upapa kwa umbali ule ule amba mashariki umetengwa na magharibi. Watetezi wa namna hiyo wa ukweli wasingeweza kamwe kupatana na ‘mtu wa dhambi’ kuliko Kristo na mitume wake wangeweza kupatana naye. Katika nyakati za awali wenye haki waliona kwamba ilikuwa haiwezekani kushirikiana na Urumi, na, ingawa upinzani wao kwa mfumo huu wa upotovu uliendelezwa kwa hatari ya mali na ya uhai, hata hivyo walikuwa na ujasiri wa kudumisha kujitenga kwao, na kwa ushujaa walipigania ukweli. Ukweli wa Biblia ulikuwa wa thamani zaidi kwao kuliko mali, heshima, au hata uhai wenyewe. Hawakuweza kuvumilia kuona ukweli ukifukiwa chini ya mrundikano wa ushirikiana na hoja za uongo zenye hila. Walilichukua Neno la Mungu mikononi mwao, na waliinua bendera ya ukweli mbele ya watu, wakitangaza kwa ujasiri yale ambayo Mungu alikuwa amewafunulia kwa njia ya utafutaji wa bidii katika Biblia. Walikufa vifo vya kikatili sana kwa sababu ya uaminifu wao kwa Mungu, lakini kwa damu yao walitupatia sisi uhuru na haki ambazo wengi wanaodai kuwa Waprotestanti wanaziacha kwa urahisi mikononi mwa nguvu ya uovu. Lakini je, tutaziacha haki hizi zilizonunuliwa kwa gharama kubwa namna hiyo? Je, tutamkosea heshima Mungu wa mbinguni, na, baada ya yeye kutuweka huru kutoka chini ya nira ya Kiroma, tena tujiweke utumwani chini ya mamlaka hii ya mpinga-Kristo? Je, tutaidhihirisha hali yetu ya kupotoka kwa kutia sahihi kuachilia mbali uhuru wetu wa dini, haki yetu ya kumwabudu Mungu kulingana na maagizo ya dhamiri zetu wenyewe? ”

“Izwi likaLuthela, elalihlokoma ezintabeni nasezigodini, elanyikimisa iYurophu njengokungathi kunokuzamazama komhlaba, labiza kwavela ibutho lezithunywa ezihloniphekileyo zikaJesu, futhi iqiniso ababelimelela lalingeke lithuliswe yizingodo zomlilo, yizihluku, yiziboshwa, noma ukufa; futhi nanamuhla amazwi alelo butho elihloniphekileyo labafel’ ukholo asasisitshela ukuthi amandla aseRoma awukuhlubuka okubikezelwe kwezinsuku zokugcina, imfihlakalo yobubi uPawulu ayibona isiqalile ukusebenza ngisho nangesikhathi sakhe. UbuRoma Katolika buyanda ngokushesha. UbuPapa buyakhula, futhi labo abaphendule izindlebe zabo ekulizweni iqiniso balalele izinganekwane zalo ezidukisayo. Izindlwana zokukhulekela zobuPapa, amakolishi obupapa, izindlu zodade benkolo, nezindela ziyanda, futhi izwe lamaProthestani libonakala lilele. AmaProthestani alahlekelwa uphawu lokwehluka olwaluwehluhanisa nezwe, futhi anciphisa ibanga phakathi kwawo namandla

aseRoma. Apendule izindlebe zawo ekulizweni iqiniso; awazange athande ukwamukela ukukhanya uNkulunkulu akuthululela endleleni yawo, ngakho-ke angena ebumnyameni. Akhuluma ngokweyisa ngomqondo wokuthi kuzoba khona ukuvuselelwa kokushushiswa okunonya kwangesikhathi esidlule okwenziwa ngamaRoma kanye nalabo abazihlanganisa nawo. Awaqapheli iqiniso lokuthi izwi likaNkulunkulu libikezela ngokuphelele lokho kuvuselelwa, futhi awavumi ukuthi abantu bakaNkulunkulu ezinsukwini zokugcina bayakushushiswa, nakuba iBhayibheli lithi, ‘Udrako wamthukuthelela owesifazane, wahamba wayokulwa nensali yenzalo yakhe, egcina imiyalo kaNkulunkulu, futhi enobufakazi bukaJesu Kristu.’”

“Upapa ni dini ya asili ya kibinadamu, na umati wa wanadamu hupenda mafundisho yanayowaruhusu kutenda dhambi, na hata hivyo kuwaweka huru na matokeo yake. Watu lazima wawe na namna fulani ya dini, na dini hii, iliyobuniwa na hila za kibinadamu, lakini bado ikidai mamlaka ya kimungu, huifaa nia ya mwili. Watu wanaojiona kuwa wenye hekima na ufahamu hugeuka kwa kiburi kutoka kwa kiwango cha haki, yaani, amri kumi, wala hawaoni kwamba yapasa hadhi yao kuchunguza njia za Mungu. Kwa hiyo huingia katika njia za uongo, katika mapito yaliyokatazwa, hujitosheleza nafsi zao, hujivuna, kwa mfano wa papa, wala si kwa mfano wa Yesu Kristo. Ni lazima wawe na namna ya dini yenye hitaji dogo kabisa la kiroho na kujikana nafsi, na kwa kuwa hekima ya kibinadamu isiyotakaswa haitawaongoza kuuchukia Upapa, kwa asili huvutwa kuelekea masharti na mafundisho yake. Hawataki kutembea katika njia za Bwana. Wameelimishwa mno kabisa hata wasimtafute Mungu kwa maombi na kwa unyenyekevu, wakiwa na ujuzi wa akili wa neno lake. Kwa kuwa hawajali kuzijua njia za Bwana, akili zao ziko wazi kabisa kwa upotovu, ziko tayari kabisa kukubali na kuamini uongo. Wako tayari kuruhusu uongo wa kipuuzi mno, usio na upatanifu kabisa, kuwasilishwa kwao kana kwamba ni kweli.

“စာတန်၏ လှည့်ဖြားမှုအနုပညာ၌ အထွတ်အထိပ်လက်ရာမှာ ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပုံပြင် ဉာဏ်ပညာအရ အလွန်ကြီးမားသော အမုဏ်ခတ်တစ်ခတ်သည် ရုမာမဝါဒအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောထားသကဲ့သို့ ဉာဏ်ပညာအရ အလွန်ကြီးမားသော အလင်းခတ်တစ်ခတ်သည်လည်း ထိုစနစ်၏ အာဏာတန်ခိုးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောရလိမ့်မည်။ အကဲကြောင်းမှာ လူတို့၏ စိတ်အာရုံများသည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်သာလွန်မိမြဲမပြတ်မှုအပေါ်တွင် စုစည်းနေကျပြီဖြစ်၍ ဘုရားသခင်ကို မိမိတို့၏ အသိပညာအတွင်း၌ ထိန်းသိမ်းထားလိုခြင်း မရှိကြပြေရာကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရုမာမအသင်းတော်သည် မလွဲမှားနိုင်မှုကို တောင်းဆိုလျက်ရှိပြီး ပရိုတက်စတင့်များသည်လည်း ထိုလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်၌ လိုက်နာလျက်ရှိကြသည်။ သူတို့သည် အမှန်တရားကို ရှာဖွေ၍ အလင်းမှ ပို၍ကြီးမားသော အလင်းသို့ တိုးတက်သွားလိုစိတ် မရှိကြ။ သူတို့သည် အယူအဆမတည့်မှုများဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို ကာရံပိတ်ဆို့ထားကျပြီဖြစ်၍ လှည့်ဖြားခံရရန်နှင့် အခါပြုသူတို့ကို လှည့်ဖြားရန်ပင် ဆန္ဒရှိသကဲ့သို့ ထင်ရှားကြသည်။”

“ชนิดแม่ท่าทีของคริสตจักรทั้งหลายจะน่าท้อใจ กระนั้นก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องท้อถอย; เพราะพระเจ้าทรงมีชนชาติหนึ่งของพระองค์ผู้จะรักษาความสัตย์ซื่อต่อความจริงของพระองค์ไว้ ผู้ซึ่งจะยึดถือพระคัมภีร์ และพระคัมภีร์เท่านั้น เป็นกฎแห่งความเชื่อและหลักคำสอนของตน ผู้ซึ่งจะยกมาตรฐานขึ้น และชูธงไว้สูงซึ่งมีค่าจรรีกว่า “พระบัญญัติของพระเจ้าและความเชื่อของพระเยซู” พวกเขาจะเห็นคุณค่าแห่งข่าวประเสริฐอันบริสุทธิ์ และจะกระทำให้พระคัมภีร์เป็นรากฐานแห่งความเชื่อและหลักคำสอนของตน”

“Kwa wakati kama huu, ambapo wanadamu wanaitupa kando sheria ya Bwana wa majeshi, sala ya Daudi yafaa kutumika,—‘Ee Bwana, ni wakati wako wa kutenda; maana wameibatilisha sheria yako.’ Tunaikaribia wakati ambao karibu dharau ya ulimwengu mzima itamiminwa juu ya sheria ya Mungu, na watu wa Mungu washikao amri zake watajaribiwa vikali; lakini je, watapoteza heshima yao kwa sheria ya Yehova kwa sababu wengine hawaioni wala kuitambua kuwa ina madai yanayowafunga? Watu wa Mungu washikao amri zake, kama Daudi, na waiheshimu sheria ya Mungu kwa kadiri ile ile ambayo wanadamu wanavyoitupa kando na kuimiminia kutoheshimu na dharau.” Signs of the Times, February 19, 1894.

Makore maviri Kristu wemanyepo asati apiwa menduru yendarama nemutungamiri wekereke yeSeventh-day Adventist yeRaodhikia, muna 1975, mhosva yakamhan’arirwa kereke yeSeventh-day Adventist; EEOC v. Pacific Press Publishing Association (Nyaya Nhamba C-74-2025 CBR muDare reDunhu reUnited States reNorthern District of California), apo Equal Employment Opportunity Commission yakamhan’arira imba inodhinda yekereke pachinzvimbo chevashandi vaviri vechikadzi—Merikay Silver (aimbova mupepeti akanga atobva panguva yakamhan’arwa nyaya yacho) naLorna Tobler—ichipomera kusarura kwakavakirwa pachikadzi pamihoro nemabhenefiti. Kereke yakadzivirira maitiro ayo muchikamu nokureva kusunungurwa kunopiwa nechitendero uye nokutsanangura marongerwo ehutungamiri hwayo.

Muna chirevo chakapikirwa pasi pemhiko chemusi wa6 Kukadzi 1976 (chikamu chegwaro rekuzvidzimirira rakaiswa kudare), Neal C. Wilson (uyo panguva iyoyo akanga ari mutungamiri weNorth American Division yechechi, uye akazova mutungamiri weGeneral Conference kubva muna 1979–1990) akataura pamusoro pemaonero enhoroondo echechi pamusoro peRoman Catholicism. Chirevo ichocho chakaitwa muchirevo chekukakavara pamusoro pekupikisa kutsanangurwa kwechechi seyaiva ne“hutungamiri hwematanho” hwakafanana nehurongwa hwapapa. Chidimbu chose chine chekuita nenyaya iyi ndeichi: “Kunyange zvazvo chiri chokwadi kuti pakamboita nguva muhupenyu hweSeventh-day Adventist Church apo sangano iri raitora maonero aipikisa zvakajeka Roman Catholicism, uye izwi rokuti ‘hutungamiri hwematanho’ raishandiswa nenzira yokuzvidza richireva chimiro chekutongwa kwechechi chapapa, mafungiro iwayo okuva padivi reChechi akanga asiri chinhu chinopfuura kuratidzwa kwekupikisa upapa kwakanga kwakapararira pakati pemasangano echiPurotesitendi anochengetedza dzidziso mumakore okutanga ezana rino ramakore uye mumakore okupedzisira ezana rakapfuura, uye izvo zvino zvarasirwa murwi wenhorooondo wezvakararwa kana zwichirehwa neSeventh-day Adventist Church.”

Izvi zvinoratidza kutsauka kubva pakududzirwa kwechiporofita kwechinyakare kwechechi, uko kwairatidza upapa se“chikara” kana kuti antikristu muna Zvakazarurwa. Vatsoropodzi vari mukati nekunze kwechechi vakazvidudzira sechinhu chinoderedza kana kusiya kumira uku kunopikisa Katorike kuti zvienderane neecumenism yemazuva ano kana kudzimirirwa kwemutemo. Wilson, muna 1985, akaratidza Vatungamiri veMapoka akasiyana-siyana echechi se“makadhinari,” paakati, “... hakuna ‘kadhinari’ anobva kunyika dzose dzeFar East, nepo zwichida pachava ne‘makadhinari’ maviri anobva kuAfrica.”

Gogo White vakataura kuti kereke yakatsauka ndiyo inoderedza chinhambwe pakati payo napapa! Kubvumirana kwechizvarwa chechitatu kunomiririrwa sokuchemera Tamuzi muna Ezekieri 8, uye nokubvumirana kwePergamo. Chizvarwa chokutanga kubva muna 1863 kusvikira muna 1888 chaimiririra kereke yeEfeso, kereke yakarasikirwa norudo rwayo rwokutanga, uye rudo rwokutanga rwemafambiro aMillerite rwakanga ruri shoko rechiporofita, uye chitsauko chokutanga cheshoko iroto rechiporofita chaiva “nguva nomwe” dzakaiswa parutivi muna 1863.

Kusukela ngo-1888 kuze kube ngu-1919, isizukulwane sesibili esimelwe yiSmirna kanye namakamelo ayimfihlo kaHezekeli, sabona ukufa koMoya weSiprofetho, njengoba uDade White wabekwa ekuphumuleni ngo-1915. Eminye imininingwane ngezizukulwane ezine iyadingeka ukuze kupheleliswe ubufakazi, kodwa ukuvukela okuqhubekela phambili kumelwe kuqondwe ukuze kuhlonishwe ngokugcwele ukuthi abantu abaphendukile ekukholweni babengakwazi kanjani “ukwenqabela” imibhalo ka-Ellen White, noma ukuthi babengakwazi kanjani ukukhuthaza usuku lokuqala lweviki njengolwemukelekayo. UJuda usebenza kanye “nezidakwa zakwa-Efrayimi” “ezibusu laba bantu” eJerusalema, futhi labo ababusa iJerusalema futhi bakhothamele ilanga, bamelwe yiSanhedrini.

Tichaenderera mberi nechidzidzo ichi munyaya inotevera.

“E henhla ka vana va Xikwembu, ku kombisiwile ku lehisa mbilu kutsongo swinene, ku vulavuriwe marito yo tala yo bava, ku twarisiwile ku sola lokukulu eka lava nga riki va ripfumelo ra hina. Vo tala va langute lava nga exikarhi ka tikereke tin’wana tanihi vadyohi lavakulu, kasi Hosi a yi va voni hi sweswo. Lava va langutaka swirho swa tikereke tin’wana hi ndlela yoleyo, va fanele ku titsongahata ehansi ka voko ra matimba ra Xikwembu. Lava va va avanyisaka kumbexana a va ri ni ku vonakala kutsongo ntsena, minkarhi yi ri yitsongo, ni mikateko ni malung'helo matsongo. Loko a va ri ni ku vonakala loku vo tala exikarhi ka tikereke ta hina va vaka na kona, a va ta va va ye emahlweni hi rivilo lerikulu swinene, naswona a va ta va va yimelerile ripfumelo ra vona ku antswa emahlweni ka misava. Mayelana ni lava tikurisaka hi ku vonakala ka vona, kambe va tsandzekaka ku famba eka kona, Kreste u ri, ‘Kambe ndza mi byela, swi ta olovela Tiri na Sidoni hi siku ra vuavanyisi ku tlula n’wina. Na wena, Kapernawume [Vaadventista va Siku ra Vunkombo, lava tiveke ku vonakala lokukulu], loyi u tlakusiweke ku ya etilweni [hi tlhelo ra malung'helo], u ta xixiwa u ya hele: hikuva loko matimba lama endlweke eka wena a ma endlwe eSodoma, a wu ta va wu tshame ku fikela namuntlha. Kambe ndza ku byela, leswaku swi ta olovela tiko ra Sodoma hi siku ra vuavanyisi ku tlula wena.’ Hi nkarhi wolowo Yesu a hlamula a ku, ‘Ndza ku nkhenza, Tatana, Hosi ya tilo ni misava, hikuva swilo leswi u swi fihlele lavo tlhariha ni lava twisisaka [hi ku anakanya ka vona], kutani u swi paluxele swihlangi leswi ntsongo.’”

“តើឡាននេះ ពីព្រោះអ្នកករណីគុណាបានប្រព្រឹត្តកម្មវិធីទាំងនេះទាំងអស់ នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ពចាស់ ហើយយើងបាននិយាយទៅកាន់អ្នកករណីគុណា ដោយកុរោកឡើងតាំងពីព្រលឹម ហើយនិយាយ ប៉ុន្តែអ្នកករណីគុណាមិនសុភាប័ទ្រ ហើយយើងបានអំពាវនាវហៅអ្នកករណីគុណា ប៉ុន្តែអ្នកករណីគុណាមិនឆ្ងល់យើងឥឡូវ ដូច្នេះ យើងនឹងប្រព្រឹត្តចំពោះព្រះវិហារនេះ ដល់គ្រូរូបនាហៅដោយព្រះនាមរបស់យើង ជាទីដល់អ្នកករណីគុណាទុកចិត្ត ហើយចំពោះទីកន្លែងដល់យើងបានប្រទានដល់អ្នកករណីគុណា

នឹងដល់បុព្វបុរសរបស់អ្នកកាលគុណ ដូចដល់យើងមានបុព្វវិគុណចំពោះសិទ្ធិដរៃ។
ហើយយើងនឹងបោះបង់អ្នកកាលគុណចេញពីចំពោះមុខយើង
ដូចដល់យើងមានបោះបង់បងប្អូនរបស់អ្នកកាលគុណទាំងអស់
គឺពួកពង្សទាំងមូលរបស់អប្សរាអិម។”

“Jehovha akatisimbisa pakati pedu masangano ane kukosha kukuru, uye anofanira kutungamirirwa, kwete sezvinotungamirirwa masangano enyika, asi maererano nehurongwa hwaMwari. Anofanira kutungamirirwa ziso rakatarira chete kubwinya kwake, kuti nenzira dzose mweya iri kuparara iponeswe. Kuvanhu vaMwari zvapupu zvoMweya zvakasvika, asi vazhinji havana kuteerera kururamiswa, kunyeverwa, namazano.

“Zvino chinzwai izvi, imi vanhu mapenzi, vasina kunzwisisa; vane meso, asi vasingaoni; vane nzeve, asi vasinganzwi: hamundityi here ini? ndizvo zvinotaura Jehovha; hamudedera here pamberi pangu, ini ndakaisa jecha rive muganhu wegungwa, chirevo chisingaperi, kuti rirege kuuyambuka; uye kunyange mafungu aro achizvikandira-kandira, haagoni kukunda; kunyange achiomba, haagoni kuuyambuka here? Asi vanhu ava vane moyo unotsauka nounomukira; vatsauka vakabva. Havataurizve mumoyo mavo vachiti, Ngatityei zvino Jehovha Mwari wedu, anopa mvura, yose yokutanga neyokupedzisira, panguva yayo; anotichengetera mavhiki akatarwa okukohwa. Zvakaipa zvenyu zvakabvisa zvinhu izvi, uye zvivi zvenyu zvakakutadzisai zvinhu zvakana... Havatongi mhaka, mhaka yenherera, kunyange zvakadaro vachibudirira; uye havatongi kodzero yavarombo. Handingashanyiri zvinhu izvi here? ndizvo zvinotaura Jehovha; mweya wangu haungatsiviwi here parudzi rwakadai seiri?”

“Ko Ishe achamanikidzwa here kuti ati, ‘Usanyengeterera vanhu ava, uye usavachemere kana kuvaitira munyengetero, uye usandikumbiririra: nokuti handingakunzwi?’ ‘Naizvozvo mvura dzemvura dzakadziviswa, uye hakuna kuva nemvura yokupedzisira.... Ko haungadanidzi kwandiri kubva panguva ino here uchiti, Baba vangu, imi ndimi mutungamiri wouduku hwangu?’” Review and Herald, August 1, 1893.